

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Mgr. Davida Hipšra a soudců JUDr. Tomáše Foltase a Mgr. Lenky Krupičkové v právní věci žalobce: **Mgr. F. Š.**, proti žalovanému: **Okresní státní zastupitelství v Blansku**, se sídlem Seifertova 9, Blansko, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 4. 6. 2021, č. j. 62 A 54/2021 - 9,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I.

[1] Žalobce se žalobou na ochranu proti nečinnosti domáhal toho, aby soud žalovanému uložil povinnost vydat ve lhůtě 15 dnů rozhodnutí o žádostech žalobce o informace ze dne 7. 12. 2020 a 9. 12. 2020 podle zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů. Žalobce v žalobě rovněž požádal soud o osvobození od soudních poplatků a navrhl, aby mu byl ustanoven zástupce.

[2] Krajský soud v Brně usnesením ze dne 4. 6. 2021, č. j. 62 A 54/2021 – 9, zamítl žalobcův návrh na ustanovení zástupce. Poukázal přitom na to, že usnesením ze dne 3. 6. 2021, č. j. 62 A 54/2021 - 7, žalobci nepřiznal osvobození od soudních poplatků ve smyslu § 36 odst. 3 s. ř. s., a to z toho důvodu, že žalobce vede značné množství obdobných sporů, jaký plyne z nyní podané žaloby, které se nikterak nedotýkají jeho životní sféry, nýbrž jsou projevem jeho zájmu o veřejné záležitosti, a proto by nebylo spravedlivé požadovat, aby procesní riziko neúspěchu ve sporu, který hodlá u krajského soudu žalobce vést, bylo soudem přeneseno na stát. Vzhledem k tomu, že krajský soud dospěl k závěru, že žalobce nesplňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, nemohl vyhovět ani návrhu žalobce na ustanovení zástupce, neboť nebyla splněna jedna ze dvou zákonem stanovených podmínek.

II.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) napadl usnesení krajského soudu kasační stížností. Stěžovatel poukázal na to, že se domáhal soudní ochrany před porušováním zákona ze strany žalovaného v oblasti poskytování informací. Krajský soud však odepřel stěžovateli přístup k soudnímu projednání tím, že mu nepřiznal osvobození od placení soudních poplatků a neustanovil zástupce. Postup krajského soudu, který nezkoumá ani majetkové poměry stěžovatele a odmítá chránit ústavně zakotvené právo na informace, považuje stěžovatel za projev soudní arogance, diskriminace a porušení principů právního státu. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. Současně také navrhl, aby Nejvyšší správní soud věc přikázal k projednání a rozhodnutí jinému senátu krajského soudu.

III.

[4] Nejvyšší správní soud posoudil kasační stížnost v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[5] Kasační stížnost není důvodná.

[6] V posuzované věci brojí stěžovatel proti zamítnutí návrhu na ustanovení zástupce z řad advokátů.

[7] Podle § 35 odst. 10 věta první s. ř. s. platí, že *navrhovatel, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát; botové vydaje zástupce a odměnu za zastupování osoby uvedené v odstavci 2 platí v takovém případě stát.*

[8] Z citovaného ustanovení vyplývá, že účastníku řízení lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou kumulativně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho zájmů.

[9] V daném případě krajský soud dospěl k závěru, že stěžovatel nespĺňuje předpoklady pro osvobození od soudních poplatků, a proto jeho žádost zamítl usnesením ze dne 3. 6. 2021, č. j. 62 A 54/2021 – 7. Proti tomuto usnesení stěžovatel podal kasační stížnost, kterou Nejvyšší správní soud zamítl rozsudkem ze dne 28. 7. 2021, č. j. 8 As 194/2021 – 17.

[10] S ohledem na uvedené je zřejmé, že stěžovatel nesplnil podmínky pro přiznání osvobození od soudních poplatků. Splnění podmínek pro osvobození od soudních poplatků je přitom podmínkou *sine qua non* pro ustanovení zástupce (srov. § 35 odst. 10 s. ř. s.). Krajský soud proto nemohl postupovat jinak, než návrh stěžovatele na ustanovení zástupce zamítnout. Závěr krajského soudu ohledně neustanovení právního zástupce stěžovateli shledal Nejvyšší správní soud proto správným.

[11] K návrhu stěžovatele na přikázání věci jinému senátu krajského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že soudní řád správní (na rozdíl od občanského soudního řádu) v § 9 umožňuje přikázání věci toliko jinému soudu, nikoli jinému soudci, potažmo jinému senátu téhož soudu. Z povahy věci proto Nejvyšší správní soud k tomuto návrhu přistoupil jako ke kasačnímu důvodu podřaditelnému pod § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., tj. tvrzené zmatečnosti soudního řízení spočívající v tom, že v něm pro svou podjatost rozhodovali vyloučení soudci. Z kasační stížnosti

pokračování

je zřejmé, že stěžovatel spatřuje důvod podjatosti v procesním postupu soudců (senátu) v řízení a v jejich rozhodování. To však podle § 8 odst. 1 věty třetí s. ř. s. nemůže být důvodem k vyloučení soudce z projednávání a rozhodnutí věci (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 6. 2003, č. j. Nao 25/2003 - 47, publ. pod č. 283/2004 Sb. NSS). Tato námitka tedy není důvodná.

[12] S poukazem na shora uvedené důvody Nejvyšší správní soud zamítl kasační stížnost jako nedůvodnou (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

[13] Soud rozhodl o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, jemuž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti příslušelo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, protože mu v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 11. srpna 2021

Mgr. David Hipšr
předseda senátu